

Nr 26.

Ankom till Riksdagens kansli den 24 februari 1910 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af de å förra militieboställena 1 mantal Vä nr 6 och 7 samt 1 mantal Vä nr 10 och 38 äfvensom komministersbostället 1 mantal Vä nr 44, allt i Kristianstads län, belöpande andelar i en Vä byamän tillhörig samfällighet.

(1. A.)

I en till Riksdagen den 4 februari 1910 aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande behandling remitterad proposition, nr 44, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att de andelar af en i statsrådsprotokollet närmare angifven, Vä byamän gemensamt tillhörig samfällighet, som belöpa å i Vä socken af Kristianstads län belägna förra korpralsbostället 1 mantal Vä nr 6 och 7, förra sergeantsbostället 1 mantal Vä nr 10 och 38 samt komministersbostället 1 mantal Vä nr 44, må försäljas till landbrukaren Sven Olsson i Vä mot en köpeskilling, beräknad efter 1,000 kronor för hela samfälligheten, och under villkor i öfrigt,

att de försålda andelarna få tillträdas å tider, hvarom köparen kan träffa öfverenskommelse med innehafvarne af ifrågavarande fastigheter;

att vid tillträdet af en hvar af omförmälda fastigheters andelar i samfälligheten erlägges hvad af köpeskillingen belöper å samma andel; samt

att köparen ensam vidkännes de med lagfart å fånget förenade kostnader.

Till förenämnda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Hos Eders Kungl. Maj:t har landtbrukaren Sven Olsson i Vä i underdånighet anhållit att få på enahanda villkor, som funnes bestämda i ett mellan sökanden och öfriga byamän i Vä by den 20 maj 1908 upprättadt köpekontrakt, genom köp förvärfva de å förra korpralsbostället 1 mantal Vä nr 6 och 7, förra sergeantsbostället 1 mantal Vä nr 10 och 38 samt komministersbostället 1 mantal Vä nr 44, allt i Vä socken af Kristianstads län, belöpande andelar i ett Vä byamän samfälligt tillhörigt lertag, beläget å sökandens hemman $\frac{1}{4}$ mantal Vä nr 30. Såsom stöd för ansökningen har anförts, att ifrågavarande lertag, som omslötes af sökandens ägor, försvårade skötseln af sökandens landtbruk.

Vid ansökningen hafva fogats, bland annat, dels bestyrkt afskrift af förenämnda köpekontrakt, hvarigenom byamännen mot en köpeskillning, som för hela samfälligheten beräknats till 1,000 kronor, och med skyldighet för köparen att ensam bestrida de med köpet och blifvande landtmäteriförrättning förenade kostnader, till sökanden försålt de å deras hemman belöpande andelar af ifrågavarande samfällighet med tillträde den 1 oktober 1909, dels ock yttranden såväl af arrendatorerna af förberörda indragna militieboställen, hvilka äro utarrenderade, korpralsbostället till den 14 mars 1923 och sergeantsbostället till den 14 mars 1912 mot årliga arrenden af respektive 1,900 kronor och 2,000 kronor, som ock af innehafvaren af omförmälda komministersboställe, komministern Per Edén. Såväl arrendatorerna som komministern Edén hafva, under förmälan, att ifrågakomna lertag redan utgräfts och sålunda icke vidare hade någon uppgift att fylla samt att dess försäljning icke skulle förorsaka boställena något intrång eller men, tillstyrkt, att den af byamännen verkställda försäljningen måtte få omfatta jämväl boställenas andelar i lertaget.

Till följd af särskilda nådiga remisser hafva underdåniga utlåtanden i ärendet afgifvits dels den 8 oktober 1909 af domänstyrelsen, som därvid öfverlämnat underdåniga yttranden i ämnet af vederbörande förste landtmätare samt domänintendenten och Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet äfvensom Vä församlings kyrkostämma

och domkapitlet i Lunds stift, dels ock den 27 oktober 1909 af Eders Kungl. Maj:ts och Rikets kammarkollegium.

Förste landtmätaren har meddelat, att ifrågavarande lertag, som vid den 29 november 1827 fastställd enskiftesdelning å Vä by blifvit afsatt för delägarnas gemensamma behof, har en areal af 55 ar 50 kvadratmeter samt att häraf belöper å korpralsbostället 5 ar 63 kvadratmeter, å sergeantsbostället 5 ar 39 kvadratmeter och å komministersbostället 5 ar 27 kvadratmeter. Korpralsbostället har af förste landtmätaren upptagits såsom omfattande hemmansnumren 6, 7 och 12 i Vä; i jordeboken angifves emellertid berörda boställe omfatta allenast nr 6 och 7 i Vä.

Domänintendenten har såsom sin mening uttalat, att ifrågavarande andelar af lertaget kunna utan olägenhet för boställena undvaras, samt att värdet å dessa andelar icke öfverstiger den i ansökningen föreslagna ersättningen.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som meddelat, att de å omförmälda indragna militieboställen samt komministersbostället belöpande andelar af den för samfälligheten erbjudna köpeskillingen utgjorde för korpralsbostället 101 kronor 44 öre, för sergeantsbostället 97 kronor 12 öre och för komministersbostället 94 kronor 95 öre, har tillstyrkt nådigt bifall till den gjorda framställningen.

Såväl domkapitlet som kammarkollegium hafva förklarats icke hafva något att erinra mot bifall till ansökningen i hvad densamma afser förvärfvandet af komministersboställets andel af meranämnda samfällighet, i hvilket hänseende framställningen jämväl tillstyrkts af Vä församling.

Domänstyrelsen har tillstyrkt bifall till ansökningen i hvad vidkommer ofvan omförmälda indragna militieboställens andelar af samfälligheten i fråga.

Till följd af nådig skrifvelse den 20 november 1909 har kyrkomötet den 26 i sistnämnda månad afgifvit underdånigt yttrande rörande den ifrågasatta försäljningen af komministersboställets andel af förberörda samfällighet, därvid kyrkomötet förklarats sig för sin del godkänna den föreslagna försäljningen.»

På grund af hvad departementschefen i ärendet anført har utskottet för sin del ej velat motsätta sig, att landtbrukaren Sven Olsson i Vä må förvärfva ensam äganderätt till ifrågavarande på hans ägor belägna samfällighet; och då utskottet ej funnit anledning till erinran mot köpeskillingens belopp, hemställer utskottet alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må
af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 24 februari 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
